

[Indenrigsministeren.]

gerne give sin Stemme maaske helt uden Partihensyn til en bestemt Mand, men samtidig ønskede han maaske ved Valget til det Amtsraad, som senere skulde fremgaa af Sogneraadsvalgene, at give sin Stemme til det Parti, han tilhører. Det er klart, at det vilde i sig selv være ganske overordentlig uheldigt, og der kan for mig ikke være Tvivl om, at en saadan Bestemmelse, hvorved den enkelte Vælgers Afstemning ved Sogneraadsvalet vilde blive afgørende ikke blot for Sogneraadsvalet, men ogsaa for det følgende Amtsraadvalg, vilde gøre Sogneraadsvalgene meget mere partipolitiske, end de er i Øjeblikket — i hvert Tilfælde vilde det gælde mangfoldige Steder. Jeg tror, man maa erkende, at det er heldigt, at det Valg, en Vælger stilles overfor, naar han gaar til Valg, er enkelt og ligetil, saa han kan træffe sin Beslutning alene ud fra den Stilling, han indtager til Sogneraadsvalgene, og at der ikke ved Valgordningen ligesom skabes en Tvedelthed i Vælgerens Sind i det Øjeblik, han skal gaa til Valgbordet, et Ønske om at stemme paa to forskellige Maader; for det kan han nemlig ikke, han maa træffe sit Valg. Derfor vil jeg tro, det vilde være uheldigt at bygge Amtsraadsvalgene paa selve Stemmeafgivningen ved Sogneraadsvalgene.

Maa jeg endvidere sige til den ærede Ordfører for Mindretallet, at naar han mente, mine Udtalelser ved første Behandling havde været saa velvillige — i hvert Tilfælde i Klanger, forstaar jeg —, at han kunde gøre sig berettiget Forventning om, at jeg skulde tiltræde et Forslag af denne Karakter, tror jeg alligevel, det ærede Medlem vil erkende, at mine Udtalelser ved første Behandling ikke kunde tydes paa den Maade, at jeg gerne vilde opgive mit eget Forslag for at tage et andet. Det tror jeg dog ikke, der kunde lægges i disse Ord. Mine Udtalelser ved første Behandling var en Anerkendelse, som jeg gerne gentager i Dag, overfor Venstrepartiet, fordi man ved Partiets Stilling her i Tinget har erkendt, at man maatte se at tilstræbe nogenlunde Forholdsmæssighed ved de amtskommunale Valg. Jeg fremhævede i øvrigt udtrykkelig ved første Behandling alle de Skyggesider, der knytter sig til indirekte Valg, de meget utiltalende Forhold, der ofte fremkommer ved selve Udøvelsen af de indirekte Valg, saaledes som disse foregaar i de store Valgmandsforsamlinger, og jeg fremhævede de direkte Valgs store Fortrin, paa den Maade, som jo faktisk Demokratiet her i Landet altid har været enigt om det.

Jeg skal endnu blot tilføje, at jeg tror, det ærede Medlem tager fejl, naar han synes at mene, at Amtsraadvalg bygget paa direkte Valg nødvendigvis vil føre med sig, at de Mænd, der herefter bliver sat ind i Amtsraadene, ikke vil være kommunalt skolede og indsigtfulde Mænd. Jeg tror, det er ganske forkert; jeg føler mig ud fra det Kendskab, jeg har til Tankegangen baade i Befolkningen og i politiske Partier, ganske overbevist om, at baade naar politiske Partier opstiller Lister i Henhold til de Regler, det her drejer sig om, og naar Foreninger eller Korporationer eventuelt vil opstille Lister til Amtsraadsvalgene, vil de tage Hensyn til, at der paa disse Lister netop bliver optaget kendte kommunalt kyndige Mænd. Og naar de vil gøre det — og jeg er sikker paa, at de vil gøre det —, saa er det, fordi det vil være i det paagældende Partis, i den paagældende Forenings eller Korporations egen Interesse at gøre det. Rent valgæssigt set vil de jo ikke høste Fordel deraf, hvis de ved Amtsraadvalg opstiller Mænd paa Listerne, om hvem Vælgere vil sige: Hvad har de egentlig haft med kommunalt Arbejde at gøre? Det vil ikke betyde, at der ikke kan komme til at foreligge Tilfælde, hvor et Parti eller en Forening vil sige som saa, at selv om den Mand maaske ikke har siddet i Kommunalraad eller i kommunalt Arbejde længe, har han dog saa mange andre udmærkede Egenskaber, at han bør sidde i Amtsraadet. Men som Hovedregel, føler jeg mig overbevist om, vil de Korporationer, der opstiller Listerne, i egen Interesse afgjort sørge for, at det bliver kommunalt kyndige Mænd, som ogsaa i Fremtiden kommer til at sidde i Amtsraadet, saadan som vi jo alle ønsker det.

Ordføreren (Lehwald): Det ærede 7de tingvalgte Medlem (Rasmussen Flemløse) gjorde mig den Ære at oplæse nogle Citater af mine Udtalelser ved første Behandling af denne Sag. Dem staar jeg fuldt ud ved, og jeg har ogsaa her i Dag givet Udtryk for, at jeg personlig ønskede at gennemføre en Ordning paa Basis af indirekte Valg. Jeg havde haabet, som Formand i det Udvalg, der har været nedsat af det høje Ting, at det havde været en let Sag for mig at faa et Forlig herom bragt i Stand med de tre Partier, der har været sammen om saa mange andre store Forlig i denne Tid, men det er altsaa ikke lykkedes mig. Jeg troede, det nemt kunde lade sig gøre, og derfor har jeg i Udvalget arbejdet paa at faa et saadant Forlig i Stand. Men intet af de Forslag, der er fremlagt paa Basis af indirekte Valg,